

Dato: 03.03.2023

Til: Ringkøbing-Skjern Kommune

Biogasanlæg i den nordvestlige del af Ringkøbing-Skjern Kommune

Kommunen har fremlagt en ansøgning til etablering af et biogasanlæg ved Ejstrup i forhøring med opfordring til at komme med idéer og forslag til projektet. Det er desuden oplyst, at der også vil blive fremlagt en ansøgning om etablering af et biogasanlæg ved Novej ca. 9 km. fra Ejstrup.

Hermed fremsendes DN Ringkøbing-Skjerns kommentarer til det ansøgte projekt, forslag til biogas i den nordlige del af kommunen, samt anbefalinger vedr. biogasanlæg generelt.

1. Projektet ved Ejstrup bør ikke gennemføres

DN skal anbefale, at der *ikke* gives tilladelse til det ansøgte biogasanlæg ved Ejstrup, da det vil komme til at ligge frit i det åbne land uden tilknytning til eksisterende industriområder, el-producerende anlæg eller tilstrækkelig store fjernvarmeanlæg. Anlægget vil komme til at ligge det tæt op ad beskyttede naturområder mod nord og vest, som er følsomme overfor udledninger til luft og vandløb. Desuden indgår arealet i større områder, som i kommuneplanen er udpeget med geologiske bevaringsværdier og som negativt skovrejsningsområde. Imod den fremlagte ansøgning taler desuden, at projektet har en lav andel af lokalt medejerskab. Lokalpolitisk er der udtrykt stor vægt på lokalt medejerskab som begrundelse for udlæg af arealer til energiproduktion, og DN har tidligere støttet dette. Fremførte politiske synspunkter om, at overskudsdeling med leverandører og inddragelse af lokale virksomheder ved etablering af et anlæg fremmer lokal forankring, kan ikke betragtes som lokalt medejerskab.

Hvis kommunen af forskellige grunde, herunder politiske, alligevel vil udlægge areal til et biogasanlæg ved Ejstrup, anbefaler DN at der kun udlægges areal til selve biogasanlægget og ikke til anden produktionsvirksomhed. Anlægget bør placeres så tæt op ad jernbanen som muligt, sådan at eksisterende læhegn mellem landevejen og jordvold med beplantning bevares så længe som muligt. Det angivne areal mellem landevejen og mindst 250 meter fra denne bør udgå af projekt og lokalplan og friholdes for enhver form for anlæg og bebyggelse. I en evt. tilladelse til projektet bør kommunen stille krav om, at al spildevand og overfladevand skal renses i.h.t. bedst mulig praksis, så der er 100% sikkerhed for, at der ikke sker nogen former for tilledning af næringsstoffer og andre forurenende stoffer til Ejstrup Bæk, som er en af de reneste og bedst bevarede bække i Vestjylland. Kommunen bør desuden ved en evt. tilladelse stille krav om en uvildig undersøgelse af de nærliggende §3 beskyttede arealer og vandløb og beskyttede arter i og udenfor Natura 2.000 området med henblik på at vurdere deres følsomhed overfor udledninger og støj fra anlægget og at sikre at udledninger fra anlægget ikke forringer beskyttede arealer og arter.

2. Et biogasanlæg i den nordlige del af Ringkøbing-Skjern kan anbefales, men ikke to anlæg

DN kan anbefale, at der etableres 1 biogasanlæg i den nordlige del af kommunen med det formål, at erstatte brugen af fossile brændstoffer og mindske udledning af metan til atmosfæren fra husdyrgødning.

DN kan *ikke* anbefale, at der etableres 2 biogasanlæg i den nordlige del af kommunen. Det bør undgås, at der udlægges flere områder i det åbne land end højst nødvendigt, og der er ikke fremlagt gode begrundelser for, at der er nødvendigt med mere end 1 anlæg.

Et biogasanlæg i den nordlige del af kommunen bør etableres i tilknytning til et industriområde, hvor biogassen kan bruges til industrielle processer, til et større eksisterende el-producerende teknisk anlæg og/eller til en by, hvor al spildvarmen i forbindelse med biogasproduktionen kan udnyttet til fjernvarme.

På det foreliggende grundlag anbefaler DN, at et biogasanlæg etableres **i eller tæt på Ringkøbings nordlige industriområde**, hvor der vil være plads til nye industrier, hvor al overskudsvarmen kan forventes afsat til fjernvarmeværket, hvor infrastrukturen er optimal i forhold til trafik mellem biogasanlæg og leverandører, i forhold til cyklende, i forhold til gasnet og elnet, og hvor der gode muligheder for at undgå ulemper for borgere i form af lugt og støj og undgå forringelser af natur-, kultur- og landskabsværdier. Et biogasanlæg her vil ligge højst 20 km fra alle potentielle leverandører i kommunen, mens potentielle leverandører uden for kommunen vil kunne levere til eksisterende biogasanlæg i Holstebro og det planlagte biogasanlæg i Lemvig Kommune inden for en afstand på op til omkring 20 km.

Hvis kommunen af forskellige grunde, herunder politiske, ikke vil udlægge areal til et biogasanlæg tæt ved Ringkøbings nordlige industriområde, kan et biogasanlæg med placering i tilknytning til de el-producerende vindmøller og solcelleanlæg i Hjortmoseområdet komme på tale, idet der trods nogen afstand til fjernvarmenettet og industriområderne i Ringkøbing er mulighed for levering af overskudsvarme og gas hertil. Det er en forudsætning, at der kun udlægges areal til selve biogasanlægget og ikke til anden potentiel produktionsvirksomhed, som bør placeres i de udlagte industriområder i Ringkøbing. For den fremlagte ansøgning om etablering af et biogasanlæg ved Novej taler, at projektet har en høj grad af medejerskab.

DN opfordrer kommunen til under alle omstændigheder at gennemføre en planlægning med analyser af mulige placeringer af biogasanlæg i den nordvestlige del af kommunen, som belyser fordele og ulemper ved forskellige placeringer og konsekvenser, og fremlægge disse offentligt for kommunens borgere, inden der tages politisk beslutning om udlæg af nye områder og tilladelser til etablering af anlæg.

3. Hvordan sikres største klimagevinst af biogasanlæg, og hvordan mindskes negative effekter på omgivelserne?

For alle biogasprojekter i kommunen anbefaler DN, at der stilles krav om, at der alene bruges organisk gødning og dybstrøelse fra husdyrproduktion, andre affaldsprodukter fra landbrug, organisk husholdningsaffald og slam fra rensningsanlæg o.lign. Der bør ikke gives tilladelse til brug af landbrugsafgrøder, som kan anvendes til foder til dyr og føde til mennesker. På verdensplan er det en etisk fordring, at al velegnet landbrugsjord anvendes til produktion af menneskeføde, og at mindre velegnet landbrugsjord anvendes til skovrejsning eller naturgenopretning, som optager drivhusgasser fra luften eller binder dem i jorden.

DN kan anbefale, at den producerede biogas opgraderes til ren metan, der distribueres gennem det hidtidige naturgasnet til midlertidig anvendelse til opvarmning og snarest muligt forbeholdt til industrielle processer, som kun kan gennemføres med gas. Den midlertidige anvendelse til opvarmning bør snarest

muligt erstattes af opvarmning med strøm fra vindmøller og solceller, som bidrager til at nedbringe mængden af drivhusgasser i atmosfæren. Det gør biogas ikke.

DN anbefaler, at der stilles krav om, at den ved opgraderingen producerede kuldioxid oplagres i jorden, og at den derfor ikke må anvendes til produktion af biobrændsler, som ved afbrænding vedligeholder atmosfærens indhold af drivhusgasser. Det er en etisk fordring for de industrielt udviklede lande, at de bidrager til en nedgang i mængden af drivhusgasser i atmosfæren.

DN opfordrer kommunen til ved godkendelse af biogasanlæg at stille krav om, at anlægget omgives med en mindst 5 meter høj jordvold etableret af ren overskudsjord og beplantet med hjemmehørende arter af træer og buske, herunder stedsegrønne arter, som kan dække for indsynet til anlægget også i vinterhalvåret. Der bør stilles krav til bygningernes højde og farver, så det sikres at de syner mindst muligt i landskabet og ikke tilbagekaster lys fra sol og himmel.

Det må forventes, at husdyrproduktionen og dermed mængden af gødning og dybstrøelse falder i de kommende år, hvilket DN støtter, da husdyrproduktion og især produktion af kvæg, får og geder bidrager til udledning af drivhusgasser i atmosfæren og mindsker mulighederne for produktion af vegetabiliske fødevarer til mennesker. Dette forhold skal tages med i betragtning ved planlægningen af biogasanlæg. Som nylig påpeget af regeringens Klimaråd (https://klimaraadet.dk/sites/default/files/node/field_files/Landbrugets%20omstilling%20ved%20en%20drivhusgasafgift_final.pdf), kan for stor satsning på biogas blive urentabelt i løbet af få år (lock-in-effekten).

På DN Ringkøbing-Skjerns vegne

Per Mikkelsen